

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/329/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117247170
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117247170.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu X. V. L., s. r. o., so sídlom XXX XX F., T. 5, K.: XX XXX XXX, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. F., L. 8, štátnemu občanovi SR, o zaplatenie 463,32 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Csp/234/2017-83 zo dňa 23. 07. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 463,32 € s príslušenstvom na tom základe, že žalovaný uzavrel so L. sporiteľňou, a. s., dňa XX. XX. XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov, na základe ktorej postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky, uviedol podmienky ich čerpania a ich splácania, ako aj podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti. Pôvodný veriteľ L. sporiteľňa, a. s., postúpil pohľadávku žalobcovi na základe A. o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 06. 2017. Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 497 až 507 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, resp. zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť a pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia pohľadávky sumu 463,32 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 363,22 €, z úroku z omeškania vo výške 40,60 € a z poplatkov vo výške 59,50 €. Žalovaný po postúpení pohľadávky nevykonal žiadne úhrady.

2. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Považoval za preukázané, že postupovaná pohľadávka vyplývala z nepovoleného debetu na účte FO č. XXXXXXXXXX a že podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok bol dátum zosplatnenia uvedený dňa 16. 02. 2017. Podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky je však jej splatnosť v čase postúpenia. Bez ohľadu na dátum splatnosti však nie je preukázané v danej veci splnenie podmienky predchádzajúcej písomnej výzvy žalovanému pred uplynutím 90 dní omeškania. Súd teda mal za to, že vo veci nie je preukázané platné postúpenie žalovanej pohľadávky na žalobcu a navyše, že žalovaný bol v čase výzvy a ku dňu postúpenia v omeškaní. Zmluvu o postúpení pohľadávky súd považoval za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom v zmysle § 37 OZ a z uvedených dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom zároveň rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rozhodol tak v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 CSP v spojení s článkom 4 základných princípov CSP. Úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže mu v spore žiadne trovy nevznikli.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15-dňovej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon alebo osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť (§ 89 ods. 1 Zákona o bankách). Podľa bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka vzniesla v súvislosti s takouto Pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči Klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky. Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyklučuje, pričom ust. § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyklučuje odchýlku úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona. Vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienenú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy, vzhľadom na uvedené došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. S uvedeným záverom sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25. 08. 2016, v rozhodnutí sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05. 10. 2016 a v rozhodnutí sp. zn. 11 Co/206/2015 zo dňa 05. 10. 2016. Zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podaním zo dňa 22. 03. 2017, na základe ktorého došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky a zároveň bol žalovaný vyzvaný k úhrade pohľadávky veriteľa. Predmetné podanie spĺňa náležitosti výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca tiež poukázal na to, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie výzvy. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a žalobe vyhovieť, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. V konaní nebolo možné prihliadnuť na námietku žalobcu, že podľa § 89 ods. 1 Zákona o bankách banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Takáto možnosť odchyliť sa od ustanovení Zákona o bankách je síce zakotvená v ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách, odvolací súd však poukazuje na ust. § 52 ods. 2 vety prvej a druhej OZ, podľa ktorého ustanovenia ustanovenia v spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Taktiež odvolací súd poukazuje na ust. § 53 ods. 1 OZ, podľa ktorého ustanovenia spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

8. Žalobca v konaní predložil súdu Zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb pre Fyzické osoby, ktorá bola uzatvorená medzi L. sporiteľňou, a. s. a žalovaným dňa XX. XX. XXXX a zmluvu o vydaní a používaní Platobnej karty uzavretú medzi tými istými zmluvnými stranami dňa 03. 04. 2009 a ďalšiu dňa 02. 07. 2009 spolu s Všeobecnými obchodnými podmienkami, z ktorých nevyplýva, že si pôvodný veriteľ s klientom, teda žalovaným individuálne dojednal možnosť zosplatnenia pohľadávky veriteľa kedykoľvek s odkazom na ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách. Pokiaľ táto podmienka nebola individuálne dojednaná, ide o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o neprijateľnú podmienku. Ako taká je neplatná, a preto okresný súd dospel k správne právnemu záveru, že nedošlo v súdnej veci k platnému postúpeniu pohľadávky a žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovanou osobou.

9. Navyše odvolací súd poukazuje na to, že žalobca nepreukázal v konaní ani existenciu ním tvrdenej pohľadávky. Ako dôkaz existencie tejto pohľadávky predložil súdu len prílohu č. 1 k Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi X. V. L., s. r. o. a L. sporiteľňa, a. s., č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 23. 06. 2017 - aktíva (č. I. 12 spisu), v ktorej sa síce uvádza, že pohľadávka je pohľadávkou z nepovoleného debetu na účte FO č. XXXXXXXXXXXX. Táto príloha ale nie je dôkazom o skutočnej existencii tejto pohľadávky, navyše príloha nie je nikým podpísaná, nemá znaky úradnej listiny, a preto ju treba považovať len za tvrdenie žalobcu. Žalobca nepreukázal, že jeho pohľadávka, ak vôbec nejaká existuje, pozostáva z istiny vo výške 362,22 €, z úroku z omeškania vo výške 40,60 € a z poplatkov vo výške 59,50 €. Len samotné tvrdenie, že výška a špecifikácia pohľadávky v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom, nie je dôkazom o existencii pohľadávky žalobcu. Nie je zrejmé, kedy došlo k debetnej transakcii zo strany žalovaného, kedy vznikla pohľadávka a povinnosť debetný zostatok vyrovnať, a teda ani kedy sa dostal žalovaný do omeškania s jej úhradou.

10. Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že žalovaný nenamietal nedoručenie písomnej výzvy na úhradu pohľadávky, ani na toto tvrdenie nebolo možné prihliadnuť vzhľadom k tomu, že požiadavka doručiť klientovi písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky vyplýva zo zákona, konkrétne z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v súdnej v čase postúpenia pohľadávky.

11. Žalovaný bol v súdnej veci v celom rozsahu úspešný, preto pokiaľ by mu v konaní nejaké trovy vznikli, mal by nárok na ich náhradu. Súd prvej inštancie mu ale nárok na náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie) nepriznal vzhľadom k tomu, že mu žiadne trovy v konaní nevznikli. Rozhodol tak podľa § 262 ods. 1 a § 255 CSP, pričom podľa rovnakých ustanovení rozhodol v odvolacom konaní o náhrade trov konania pred odvolacím súdom aj odvolací súd. Žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).